

РЕШЕНИЕ

№ 6334

гр. София, 03.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 13 състав,
в публично заседание на 12.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Николай Ангелов

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **6982** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл.118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.
Образувано е по жалба на П. И. Д., ЕГН: [ЕГН], от [населено място], [улица], чрез адв. И., против Решение № Ц1040-02-156/02.12.2020 г. на Директора на ТП на НОИ - Б., потвърждаващо разпореждане № Д-02-000-00-01421794/26.10.2020 г. на ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите в ТП на НОИ-Б., с което на основание чл.40, ал.4 от КСО е разпоредено спиране на образуваното производство по изплащането на парично обезщетение по болничен лист № 0339357, серия Е2020 на П. И. Д., считано от 26.10.2020г.

В жалбата се навеждат доводи за неправилност и незаконосъобразност на оспорения административен акт, както постановен в противоречие с материалния закон. Посочено е, че в случая е налице индигия за извършени нарушения от осигурителите, които по никакъв начин не следва да рефлектират върху правата на осигуреното лице. Изложени са доводи за неправилност на изводите на решаващия орган, че не са заплащани осигурителни вноски от работодателя. Според жалбоподателката дори и да се приеме, че административния орган е визирал нормата на чл.4 ал.4 т.2 от КСО, то в случая възлагането на проверка не е доказателство по смисъла на тази разпоредба. Отделно от това се сочи, че проверката на дейността на [фирма] и Б. Е. не е скрепена със срок от време за извършването ѝ, което не кореспондира с целта на закона за своевременно изплащане на обезщетението на социално уязвимото лице. Искане се от съда да отмени оспореното решение и потвърденото с него разпореждане.

Ответникът по жалбата – Директор на Териториално поделение на Националния осигурителен институт – Б., в писмено становище подадено от процесуалния представител гл.юриск.Д., изразява становище за неоснователност на жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

СГП, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Оспорването, като направено от легитимирано лице с правен интерес, в законово установения срок по чл.118, ал.1 от КСО (на лист 18 по делото е представено известие за доставяне) и против акт подлежащ на съдебно обжалване е процесуално допустимо. Административен съд – София град, 13-и състав, след като прецени поотделно и в съвкупност събраните в настоящото производство до-казателства, приема за установено следното от фактическа страна:

От осигурителя [фирма] е представено удостоверение приложение № 9 към чл.8 ал.1 от Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване /НПОПДОО/ в ТП на НОИ - Б., по болничен лист Е20200339357 за периода от 07.10.2020г. до 20.10.2020г. издаден на П. Д. за изплащане на парично обезщетение.

Във връзка с анализирани данни за неизрядни осигурители, които периодично подават данни по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО за работещите в дружеството лица с висок осигурителен доход е издадена Заповед № ЗР-5-02-00738075/17.02.2020 г. на ръководителя на контрола по разходите на ТП на НОИ – Б. за извършване на проверка в осигурителя [фирма] с ЕИК[ЕИК].

От ТД на НАП - Б. е постъпило писмо с вх. № 9101-02-297/24.02.2020 г., в което е посочено, че във връзка с установени липсващи осигурителни вноски за лицата работещи по трудово правоотношение и самоосигуряващи се лица в [фирма] срещу дружеството е образувано изпълнително дело[ЕИК]/2018 по описа на ТД на НАП Б. на 23.02.2018 г. С постановление от 07.03.2017 г. е наложен заповор на банковите сметки на дружеството на територията на страната, а сметката на задълженото лице в Ц. АД е без авоар. Правени са опити за връчване на документи на управителя на дружеството Я. И. Л. - гражданин на Република У. със съдействието на полицията на адрес: [населено място], [улица], но е установено, че лицето никога не е живяло на адреса. Извършена е проверка на паричните потоци и начините на разплащане на задълженото лице, като е установено по данни от управителя, че дружеството осъществява дейност в [населено място], [улица] [улица], дружеството няма деклариран приходи от продажба за 2018 г., дружеството декларира, че не извършва плащания през чужда банкова сметка. На 22.03.2019 г. е изпратено искане за извършване на действия по делегация до ТД на НАП - П. - връчване на документите по изпълнителното дело на декларираните от управителя адреси. Посетени са адресите в [населено място] - [улица] [улица]. На нито един от двата адреса не е открит офис или база на задълженото лице. На 01.04.2019 г. е посетен адресът на дружеството в [населено място] - [улица], ет. 1, ап. 12 - деклариран като адрес за кореспонденция и адрес по чл.8 от ДОПК. Установено е, че на посочения адрес се намира хотел - неработещ заключен и не е открит офис или представителство на дружеството. Извършено е второ посещение и отново е установено, че няма такова дружество на този адрес. На 19.06.2019 г. на електронния адрес на управителя е изпратено искане за предоставяне на документи, относно притежаваните от дружеството активи и покана за явяване в ТД на НАП - Б.. Не е получено потвърждение за получаване на документа или отговор. Извършено е проучване на

имущественото състояние на задълженото лице, изпратени са запитвания до ОД „Земеделие“, [община], [община], [община], сектор "ПП" към ОД на МВР, Министерство на земеделието, храните и горите. Извършени са справки в регистрите на ЦРОЗ, ГД „Гражданска въздухоплавателна администрация“, Морска администрация, И., регистър "Заеми". Установено е, че задълженото лице не притежава активи, които да послужат за удовлетворяване на публичното вземане.

От гл.инспектор по осигуряването при сектор КР на ДОО при ТП на НОИ-Б. е изготвена констативен протокол изх.№ KB-5-15-00805586/ от 01.09.2020г., в която е посочено, че дружеството е с единствен управител Я. Л. – У., а собственик е [фирма] с ЕИК[ЕИК] [населено място]. Изложено е, че на посочения за седалище адрес в [населено място] влас, управителя и дружеството не са известни. След справка по ЕГН на лицата с данни по чл.5 ал.4 от КСО е установено, че всички са с постоянни адреси на територията на Област П. и също така известен адрес от електронния подпис, чрез който се подават данни е в [населено място], Район С.. В докладната е посочено, че по ЕИК на дружеството има данни за наети лица по трудови правоотношения шрез периода 2015-2020г., като са подадени уведомления за 29 договора с 24 лица и към момента непрекратени са договорите на общо 9 лица. Изложено е, че месечните осигурителни доходи на работещите в дружеството за периода 2018г.-2019г. са в диапазон 1500лв.-3000лв., като за този период няма данни за постъпили осигурителни вноски към ДОО.

Издадено е разпореждане № Д-02-000-00-01421794/ 26.10.2020 г. на ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите в ТП на НОИ - Б., с което на основание чл. 40, ал. 4 от КСО е разпоредено спиране на образуваното производство по изплащане на парично обезщетение по болничен лист № 0339357, серия Е2020 на П. И. Д., считано от 26.10.2020г., с мотиви, че при анализ на данните от информационната система на НОИ се установяват факти и обстоятелства, представляващи индичия за липса на правно основание за получаване на парично обезщетение. Изрично в разпореждането е посочено, че от контролните органи на НОИ се извършва проверка на осигурителя [фирма] и Б. Е. относно осъществяване на трудова дейност, която е предпоставка за внасяне на осигурителни вноски и подаване на данни в регистъра на осигурените лица. Разпореждането е връчено на жалбоподателя на 28.10.2020г., която в срок го е обжалвала пред директора на ТП на НОИ Б..

В резултат на това е издадено и оспореното решение, с което жалбата на Д. срещу Разпореждане № Д-02-000-00-01421794/ 26.10.2020 г. е отхвърлена. За да постанови този резултат, решаващият орган се е позовал на описаните по-горе докладна записка и писмо на ТД на НАП-Б., цитирал е разпоредбата на чл.40 ал.4 от КСО. Според мотивите на решението в хипотезата на т.2 като условие за спирането КСО определя наличието на доказателства, които немогат по категоричен начин да обосноват извод за правото на обезщетение, респ. за неговия размер, а напротив, тяхната преценка на органа би довела до издаване на разпореждане за отказ или прекратяване изплащането на обезщетението. Изложени са мотиви за необходимостта от проверка на коректността на подадените данни и според органа това в достатъчна степен обосновава разпореждането, издадено на основание чл.40 ал.4 от КСО.

При така установеното от фактическа страна, от правна съдът намира следното:

Обжалваното решение на Директора на ТП на НОИ Б. и потвърденото с него разпореждане на Ръководител по изплащане на обезщетенията и помощите при ТП на

НОИ Б., са издадени от материално компетентния административен орган, по аргумент на чл.117 ал.1 т.2 б."ж" от КСО.

Съгласно чл.41 ал.1 от КСО, дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване се изчислява в размер 80 на сто, а за временна неработоспособност поради трудова злополука или професионална болест - в размер 90 на сто от среднодневното брутно трудово възнаграждение или среднодневния осигурителен доход, върху които са внесени или дължими осигурителни вноски, а за самоосигуряващите се лица - внесени осигурителни вноски за общо заболяване и майчинство за периода от 18 календарни месеца, предхождащи месеца на настъпване на неработоспособността. Дневното парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване не може да надвишава среднодневното нетно възнаграждение за периода, от който е изчислено обезщетението. Съгласно чл.2 за дните, включени в периода по ал. 1, се взема предвид среднодневната минимална работна заплата за страната за съответния период, ако лицето: не е било осигурено за общо заболяване и майчинство; е ползвало неплатен отпуск, който се зачита за трудов или служебен стаж; е ползвало отпуск за отглеждане на дете до 2-годишна възраст; е било осигурено по законодателството на друга държава по условията на международен договор, по който Република България е страна. А съгласно чл.3 за дните, включени в периода по ал.1, през които лицето е получавало парично обезщетение от общественото осигуряване за временна неработоспособност, за бременност и раждане или при осиновяване на дете до 5-годишна възраст, се взема предвид доходът, от който е определено паричното обезщетение. Според чл.4 сумата, от която се изчисляват паричните обезщетения, не може да бъде по-голяма от максималния месечен размер на осигурителния доход, определен със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за периода, от който се определят паричните обезщетения, като според ал.5 начинът на изчисляване на обезщетението се урежда с акт на Министерския съвет. Съгласно чл.42 ал.1 от КСО, паричното обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване, трудова злополука и професионална болест се изплаща от първия ден на настъпването до възстановяване на работоспособността или до установяване на инвалидност.

Тук следва да се съобрази и нормата на чл.1 ал.2 от НПОПДОО. Преценката на правото и определянето на размера на паричните обезщетения и помощите по ал.1 от Наредбата се извършва въз основа на данните по чл.5 ал.4 т.1 от КСО, данните от издадените болнични листове и решенията по обжалването им, като се използват и данните от регистъра на осигурителите и самоосигуряващите се лица, регистъра на приходите от осигурителните вноски за държавното обществено осигуряване, регистър „Трудови договори“, регистър „Пенсии“, регистър „Трудови злополуки“, регистър „Професионални болести“, регистър "Парични помощи за профилактика и рехабилитация" и от регистър "Парични обезщетения и помощи от ДОО", както и данните от удостоверенията по чл.8, 9 и чл.11 ал.1 и 2 от наредбата.

В процесното разпореждане не е посочено точното правно основание, на което е спряно образуваното производство по изплащане на обезщетение за временна неработоспособност, доколкото посочената от органа разпоредба на чл.40 ал.4 от КСО визира три основания за спиране, но видно от изложените в разпореждането и в решението фактически обстоятелства, се касае за разпоредбата на чл.40 ал.4 т.2 от КСО. Съгласно тази разпоредба длъжностното лице по ал. 3 издава разпореждане за

спиране на производството по отпускането или изплащането на обезщетенията за временна неработоспособност, трудова злополука или професионална болест, трудоустрояване, бременност и раждане и отглеждане на дете, когато са представени доказателства, които могат да доведат до издаване на разпореждане за отказ или прекратяване изплащането на обезщетението, то в случая е налице противоречие с материалния закон.

Съгласно §.1, т.3 от ДР на КСО „осигурено лице“ е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал.1, и за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Съгласно посочената разпоредба, за да има едно лице качеството на осигурено такова, следва да са внесени или дължими осигурителните вноски. В случая безспорно за лицето не са внесени от осигурителя [фирма] и Б. Е. осигурителните вноски, но същите са дължими, поради което изложенията от административните органи мотив за спиране на производството по изплащане на обезщетението по болничен лист, не съответства на горната законова разпоредба, а още по-малко е основание за спиране на производството.

Нещо повече, няма спор между страните, че жалбоподателят е сключил трудов договор с [фирма], в който е уговорено трудово възнаграждение между страните, чиято истинност не е оспорена нито в настоящето производство, нито е предмет на разследване от други компетентни органи.

В случая, административните органи са се позовали на започнала и незавършила проверка на осигурителя [фирма] и Б. Е., но разпоредбата на чл.40 ал.4 т.2 от КСО изисква да бъдат представени доказателства, които могат да доведат до издаване на разпореждане за отказ или за прекратяване на обезщетението. Не са представени обаче такива доказателства, които да могат да доведат до отказ или до прекратяване на обезщетението, като наличието само на съмнение, не може да бъде основание за спиране, когато не е подкрепено с доказателства /В този смисъл решение № 5003 от 03.04.2019 на ВАС по адм. д. № 11628/2018г./. Извършваните проверки и установените задължения за осигуровки на работодателя, не са сред основанията за спиране на производствата по изплащане на обезщетение временна неработоспособност поради общо заболяване.

Нещо повече, в случая следва да се съобрази и обстоятелството, че проверката на дейността на [фирма] не е скрепена със срок от време за извършването ѝ, което не кореспондира с целта на закона за своевременно изплащане на обезщетението на социално уязвимото лице.

Съгласно чл.10 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл.4 и продължава до прекратяването ѝ, като безспорно жалбоподателката е била в трудово правоотношение с работодателя. Но органът не е съобразил, че осигуряването не се поражда от внасянето на осигурителни вноски и не би могло да се прекрати, когато дължимите осигурителни вноски не са внесени. Неизпълнението на задължението на осигурителя за заплащане на осигурителните вноски не означава, че същия не дължи на ДОО осигурителни вноски за лицето. Това неизпълнение води до щета на ДОО, която може да се отстрани по предвидените в закона способности - по реда на ДОПК или чрез способите предвидени в ТЗ. Наличието на неизправен осигурител, не може да има за последица прекратяване на правата на добросъвестните задължително осигурени лица по чл.4 ал.1 т.1 от КСО, като страна по осигурително правоотношение. Основно задължение на осигурителния орган по произтичащото от разпоредбата на чл.10 от КСО осигурително

правоотношение с осигуреното лице е да му изплаща парично обезщетение, съответно на вида и характера на осъществения социален риск. По този начин се осъществява и конституционно гарантираното на гражданите право на обществено осигуряване.

В заключение следва да се отбележи, че в КСО е регламентиран специален ред за възстановяване на неоснователно получени суми за осигурителни плащания /чл. 114 от КСО/. В този смисъл ако в резултат на инициираните проверки бъдат събрани нови документи или данни, които имат значение за определяне на правото или размера на обезщетението, възстановяването на получените без основание суми ще се извърши с разпореждане на Ръководителя на контрола по разходите на ДОО в съответното териториално поделение на НОИ. В тази връзка напълно несъстоятелен е извода на органа, че спирането на изплащането на паричното обезщетение за временна неработоспособност, охранява и интересите на жалбоподателя Д., доколкото можело да се стигне до връщането му ведно със съответните лихви, тъй като както се каза по-горе целта на закона е своевременно изплащане на обезщетението на социално уязвимото лице.

С оглед на гореизложеното оспореното Решение № Ц1040-02-156/09.12.2020 г. на Директора на ТП на НОИ - Б. и потвърденото с него Разпореждане № Д-02-000-00-01421794/26.10.2020г. на ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите в ТП на НОИ - Б., като постановени в нарушение и при неправилно приложение на закона, следва да бъдат отменени.

**Мотивиран от горното, Административен съд – София град, 13-и състав
РЕШИ:**

ОТМЕНЯ Решение № Ц1040-02-156/09.12.2020 г. на Директора на ТП на НОИ - Б., и потвърденото с него разпореждане № Д-02-000-00-01421794/26.10.2020 г. на ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите в ТП на НОИ - Б., с което на основание чл.40, ал.4 от КСО е разпоредено спиране на спиране на образуваното производство по изплащането на парично обезщетение по болничен лист № 0339357, серия Е2020 на П. И. Д., считано от 26.10.2020г.

ИЗПРАЩА преписката на ръководителя по изплащането на обезщетенията и помощите в ТП на НОИ - Б. за продължаване образуваното производство по изплащането на парично обезщетение по болничен лист № 0339357, серия Е2020 на П. И. Д., при съобразяване с дадените в мотивите на настоящото решение указания по прилагането на закона.

Решението е окончателно – съгласно чл. 119 от КСО.

СЪДИЯ: